

PREDICĂ LA DUMINICA DINAINTEA NAȘTERII DOMNULUI IISUS HRISTOS

„Iată, Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu” (Matei, I, 23)

Frați creștini,

Aceste cuvinte din proorocia Isaiei ni le amintește astăzi Sfânta noastră Biserică prin Evanghelistul Matei, ca dovadă că s-a împlinit Scriptura. Evanghelia aceasta se citește în duminica dinaintea nașterii Domnului Hristos, pentru ca să ne pregătească cu vrednicie să întâmpinăm marea zi a nașterii lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Împăratul nostru al creștinilor.

Noi toți trebuie să simțim iubirea Lui de oameni, fiindcă a venit să ne mântuiască. Cei ce călătoresc în Italia și vizitează insula Corsica sunt atrași, mai întâi, de parfumul florilor: de rozmarin, de crini, de trandafiri și altele... Așa și pe noi ne atrag spre ieslea lui Iisus, prin Bethleemul din Iudeea, cântările Bisericii care tot mai des anunță această zi plină de bucurie și de mântuire. Această zi plină de lumină, când Dumnezeu se face om și se naște pe pământ, sălășluindu-se printre noi, păcătoșii.

O, ce mare minune este aceasta, fraților! De peste cinci mii de ani păcatul lui Adam închisese ușile cerului, oamenii ajunseseră sclavii demonului, ai patimilor celor mai îngrozitoare – cufundați în întunericul idolatriei și în umbra morții. Prin păcatul lui Adam și ale lor proprii, oamenii sfărâmaseră legăturile care îi uneau cu Dumnezeu. Ei se revoltaseră împotriva celui Atotputernic. De aceea, și Dumnezeu se depărtase de acest pământ plin de nedreptăți și nu-i mai socotea fii ai Săi, căci răul ajunsese la extrem și vrajba între cer și pământ nespuse de mare.

De aceea, pentru a împăca cerul cu pământul trebuia să se nască un mijlocitor, un om și, în același timp, Dumnezeu. Un mijlocitor care să ne poată învăța calea către fericire prin exemplul Său. Și iată că acest mijlocitor, care a venit ca să ne împăce cu tatăl Ceresc a fost vestit de Duhul Sfânt prin prooroci cu sute și chiar mii de ani înaintea poporului evreu, din a cărui seminție trebuia să se nască.

Dar, nu numai poporul evreu aștepta un salvator care să-l scape din robia diavolului, ci întreg neamul omenesc, căci Dumnezeu luminase pe unii înțelepți din fiecare popor ca să vadă și să aștepte pe trimisul Lui întrupat, pe liberatorul omenirii, pe Mesia, pe Cuvântul lui Dumnezeu din cer.

În istoria religiilor altor popoare găsim că așa așteptau chinezii pe un oarecare rege păstor și mare doctor – sfântul – care va veni din cer ca să mântuiască lumea. Un mare învățat, Confucius, a scris atunci că se va ridica un om sfânt care va face un ocean de fapte bune. El va veni din cer și va avea toată puterea pe pământ.

Egiptenii așteptau și ei pe Isis, mama neamului omenesc care va naște pe Horus, eroul care va zdrobi pe Tifon, vrăjmașul neamului omenesc, adică pe diavol. Indieni așteptau și ei pe Brahma sau Vișnu, care va apărea în chip omenesc, va sfărâma puterea celui rău, îi va răsturna tronul și va repara ruinele omenirii.

Perșii așteptau pe Mitra, mijlocitorul suprem care va birui pe Ahriman, spiritul cel rău și va uni într-o singură familie omenirea întreagă cu o limbă și un sceptru. În Japonia, în Siham, în Tibet, pretutindeni popoarele din Orient așteptau pe un Dumnezeu venit din cer care să-i învețe pe oameni și să repare greșelile lor. Popoarele din America ziceau că Purul va trimite din cer pe propriul său fiu, pentru a extermina șarpele.

Mexicanii credeau într-o transformare religioasă care va înlocui sacrificiile omenești. Aceeși așteptare, aceeași nădejde se observă la popoarele din Occident. La Atena și la Roma s-au dezvoltat două din cele mai mari civilizații din vechime. De la aceste înălțimi privirea lor a zărit figura curată și luminoasă a Aceluia ce trebuia să vină. Filozoful Socrate spunea ucenicilor săi: „ Să nu cerem nimic zeilor, să așteptăm, căci un trimis din cer va veni să ne învețe datoriile noastre către zei și către oameni și să nădăjduim în bunătatea divină că această zi nu este

departe".

Puternica Romă de atunci asculta cu fericire cuvântul celui mai puternic orator numit Cicerone care îi anunța că un rege universal va veni și va cârmui toate popoarele sub un stăpân comun – rege văzut al tuturor oamenilor; de asemeni, marele poet Virgiliu, în cântările lui, pomenea de un prinț – fiul cerului, vlăstar iubit al zeilor – el vedea globul pământesc clătinându-se în fundamentele sale. Pământul, mările și cerul tresăltând de bucurie și salutând era cea nouă ce se deschidea.

Și, așa, toate popoarele așteptau cu nerăbdare venirea izbăvirii lor. Fiecare, după cum putea și după cum era inspirat. Unii ziceau că va veni din Orient, alții că din Occident. Dar, din Iudeea trebuia să vină Izbăvitorul, după Scriptură, cum se anunțase prin prooroci. Poporul evreu știa și când va veni acest trimis și unde se va naște. Poporul iudeu avea profeții săi, glasurile lor inspirate de Dumnezeu nu încetau a le făgădui un Mântuitor.

Proorocul Isaia s-a ridicat și a descoperit cu precizie portretul trimisului lui Dumnezeu. El zicea că va fi prunc: „Că Prunc se va naște și se va da nouă". El zicea că se va naște din fecioară: „Iată Fecioara în pântece va lua și va naște Fiu și se va chema numele lui Emanuel, înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu biruitor, Domnul păcii, Părintele veacului ce va să fie". Acesta este Fiul lui Dumnezeu. El va învia din morți, El va deschide ochii orbilor și urechile surzilor. Atunci va sări șchiopul ca cerbul și se va limpezi limba gângavului.

Proorocul Miheea anunță locul nașterii Mântuitorului zicând: „Și tu Bethleeme, casa Eufratului, mic ești între miile Iudeii că din tine va ieși Mie să fie povățuitor în Israel". Și așa Dumnezeu a căutat să convingă și să întoarcă pe fiii rătăciți și revoltați acasă. Dar în zadar. Povețele proorocilor le descopereau atât de clar chipul Fiului Său, ca să-L cunoască, dar ei tot nu L-au cunoscut! Omenirea era înăbușită de toate viciile și decăzută încât nu putea să ridice capul și să privească cerul. Nimic nu se schimbase pe pământ și răul rămăsese aproape general. Nu mai era decât un singur mijloc și fără îndoială sublim și hotărâtor.

Pentru că lumea nu voia să vină la Dumnezeu, S-a hotărât Dumnezeu să vină la lume și să Se sălășluiască în mijlocul făpturilor Sale răzvrătite. Și la plinirea vremii, când a vrut Dumnezeu, S-a sălășluit în pântecele Fecioarei Maria prin vestea cea bună a arhanghelului Gavriil și prin încuviințarea smeritei Fecioarei Maria.

Trecuseră nouă luni de când îngerul Gavriil adusesse vestea din cer Mariei că va naște un fiu. Era aproape momentul când Fiul lui Dumnezeu trebuia să se nască în lume. Iosif și Maria locuiau în Nazareth, la o depărtare de peste 120 km de Bethleem. Ei nu aveau nici un motiv să se ducă în patria lui David, la Bethleem, dar se împliniră proorociile. Dumnezeu a insuflat împăratului Romei care domnea în lux și era cel mai puternic din întreaga lume de atunci și

subjuga popoarele, să numere oamenii, să măsoare țările ca să vadă ce impozite poate să pună.

În Iudeea toată țara era în mișcare. Roma voia să știe câți urmași ai lui Avraam și Iacov au mai rămas în țara părinților lor, și la chemarea ei, nenorociții evrei au trebuit să se înscrie în registrele mai-marilor stăpânirii.

Împăratul Octavian August ocrotea religia păgână. În timpul lui înfloriseră mult arta și științele prin care amăgise multă lume, căci toți ziceau că trăiesc în veacul de aur. El făcea pe placul lumii, iar lumea păgână era mulțumită de el. Iată ce spune împăratul Octavian August: „Am hotărât pentru popor și nobilime să se serbeze 47 de jocuri, din care fiecare m-a costat 3 milioane bani (în banii vremii). În aceste jocuri se vor lupta o mie de lei, o mie de porci, o mie de cerbi și o mie de struți. Eu am bătut Galia, am învins Spania, am umilit Grecia, am supus Asia și Africa, am subjugat Germania și toate popoarele se închină înaintea mea, ca înaintea lui Dumnezeu”.

Ce vorbe mari! Câtă mândrie! Și tocmai în timpul acela a ales Dumnezeu să se nască Fiul Său, într-o peșteră săracă din Bethleem. El nu știa că prin poruncile pe care le dădea, Dumnezeu va aduce la îndeplinire planurile Lui. O dată cu nașterea Domnului Iisus Hristos a început și numărătoarea anilor în toată lumea. Era schimbarea omenirii, venise izbăvirea cea de mult așteptată.

În fundul Galileii într-un sat neînsemnat, într-o casă săracă, un dulgher și femeia sa așteptau nașterea unui copil. Dumnezeu vrea ca acest copil să se nască în Bethleem. Face un semn Cezarului cum știe El ca și Creator, iar Cezarul, ca o slugă inconștientă, poruncește tuturor supușilor săi să-și înscrie numele în registrele publice.

Locuitorii din Nazaret primesc porunca să meargă în orașul de unde se trage neamul fiecăruia, spre a se înfățișa delegatului împărațesc. Pentru Iosif și Maria, porunca dată de împăratul roman este însăși porunca lui Dumnezeu. Ei pleacă și, după o călătorie de câteva zile, ajung spre seară la Bethleem – orașul lui David – (strămoșul Mariei din care s-a născut Iisus Hristos). Maria și Iosif s-au dus în Bethleem pentru că se trăgeau din familia regală, iar Iisus era cu adevărat fiul lui David, după cum au spus mai înainte proorocii.

Nimeni nu vedea mâna care cârmuiește toate din înălțime și nimeni azi încă nu poate să pătrundă tainele lui Dumnezeu în ocârmuirea lumii! În acea noapte sfântă orașelul Bethleem dormea fără să se îngrijească că Dumnezeu l-a cercetat și fără să-i pară rău că l-a închis porțile și nu l-a primit în casele lui. Să facem și noi o călătorie până la Bethleem pe aripile credinței noastre și să vedem pe Cuvântul lui Dumnezeu care s-a făcut om și s-a arătat nouă. Dar... ce vedem acolo? Un staul, un dulgher, o femeie săracă, puține paie, un copilăș tremurând de frig.

O, Doamne! Acesta este Fiul Tău!? Acest umil copil este oare Acela care a fost așteptat cinci mii de ani, anunțat de atâția profeți, Împăratul Slavei și Domnul păcii? De ce ai ales această stare atât de umilă, Doamne? Pentru ca să se facă iubit de oameni, să fie cunoscut și să poată fi urmat și să ne dea învățătură mântuitoare. Căci blestemul cel dumnezeiesc ce era asupra omenirii din cauza păcatului lui Adam, făcuse ca omenirea să nu mai poată privi fără mâhnire divinitatea. O mare frică le stăpânea sufletul față de Dumnezeu. De aceea, în pustie, când vorbea Dumnezeu cu Moise, se zguduia pământul și mulți mureau de frică. În Betleem, Dumnezeu Își acoperă mărirea Sa cu un văl, ascunzându-Și slava, dumnezeirea și puterea Sa, sub trăsăturile naturii omenești, în chipul unui prunc.

Împăratul cerului și al pământului se naște într-o iesle rece, în sărăcie mare. Priviți ! Ce nu-i lipsește?! Casa, focul, căldura, scutecele moi și... toate. Așa că de mic ne-a arătat calea de urmat, calea lepădării de sine, nu a dezmierdării vieții acesteia trecătoare. De aceea, evreii nu L-au cunoscut și Îl așteaptă și astăzi să sosească.

Așa din toate popoarele lumii unii au crezut, alții n-au crezut în Fiul lui Dumnezeu născut în peștera din Bethleem. Totuși, în toate popoarele se află creștini și ucenici ai lui Iisus și până la ziua judecării, când va veni a doua oară să judece viii și morții, va mai fi încă timp de a recunoaște pe Iisus ca Fiu al lui Dumnezeu?! Cine nu se va întoarce până atunci va rămâne în pieirea veșnică! Peștera unde s-a născut Iisus există și astăzi în Bethleem. Acolo s-a ridicat o biserică, dar nu numai acolo, ci pe tot pământul s-au înălțat biserici, unde în fiecare zi de sărbătoare se repetă minunea din peștera din Bethleem, prin Sfânta Liturghie, însă cu o singură deosebire: atunci Iisus S-a arătat oamenilor față către față, iar acum la Sfânta Liturghie se arată învăluit în taină sub chipul pâinii și al vinului din potir.

Atunci s-a arătat un prunc culcat în iesle, acum se arată sub forma Sfintei Împărtășanii. Atunci o fecioară L-a născut, acum Biserica Îl ține în brațele ei.

Fecioara cea curată este Biserica Creștină Ortodoxă, bătrânul Iosif închipuie Vechiul Testament cât și poporul ales care a crezut și va crede până la sfârșitul veacurilor. Bethleemul este lumea cea împietrită care nu L-a primit. Peștera este Altarul unde se săvârșesc toate tainele. Ieslea este Sfântul Potir din care ne împărtășim noi, creștinii.

Sfinții Părinți au rânduit ca să se prăznuiască nașterea Domnului o dată pe an la 25 decembrie. S-a rânduit la sfârșitul anului, pentru că și Domnul Hristos a venit în lume către sfârșitul veacurilor să împlinească legea, și în vreme de iarnă, când inimile oamenilor sunt reci și lipsite de căldură credinței.

Nașterea Domnului Hristos a fost cu totul altfel decât a noastră, a oamenilor păcătoși. El care Sa născut fără de păcat, trebuia să se nască mai presus de păcătoși. În primul rând

Fecioara Maria nu a avut dureri la naștere și cheile fecioriei nu s-au stricat. Pruncul Iisus a ieșit din pânțele în brațele Fecioarei Maria, așa cum mai târziu, cu același trup, a intrat la ucenici prin ușile încuiate, după Înviere. Fecioara Maria L-a așezat, în iesle pe paie, L-a înfășat, iar boii, animalele suflau să-I facă căldură.

Sfânta Biserică se pregătește pentru marele praznic care ne stă înaintea și se îmbracă în veșminte noi și luminoase, se împodobește să-L primească pe Mirele ei Iisus Hristos. De aceea în acest timp auzim cântându-se: „Hristos se naște, slăviți-L, Hristos din cer, întâmpinați-L, Hristos pe pământ, înălțați-vă mai presus de cele pământești”. Acum rămâne să vedem cum ne pregătim și noi creștinii, pentru a-L întâmpina pe Împăratul și Mântuitorul nostru, căci fără o pregătire duhovnicească din partea noastră, în zadar sunt toate slujbele Bisericii. Cu mult mai mult va fi orice pregătire pământească, trupească, pregătire plină de griji, că nu și-au cumpărat haine noi, mâncăruri, băuturi, brad, dulciuri, nu s-au asigurat să petreacă cât mai bine cu chefuri și distracții.

Sfânta Biserică nu ne oprește a ne îngriji și de cele trebuincioase trupului ca să se veselească și el împreună cu sufletul, pentru că trupul închipuie pe bătrânul Iosif, logodnicul Maicii Domnului, iar sufletul și mintea, închipuie pe Fecioara Maria. Amândoi trebuie să se bucurie de nașterea Pruncului Sfânt – Fiul lui Dumnezeu.

Cu nimic nu ne vom pregăti mai bine pentru marele praznic al Nașterii Domnului, decât numai dacă vom face ce ne învață Sfânta Biserică, adică să ne curățăm casa sufletului prin spovedanie sinceră și curată, până la umilință. Să ne îmbrăcăm în haina cea nouă a pocăinței, să ne pregătim masa inimii noastre cu tot felul de fapte bune; să punem acolo asemenea magilor: aur lămurit care este dragostea creștină cu care Îl câștigăm pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este Dragoste! Să punem lângă aur tămâie curată, adică sfânta rugăciune, căci ea este maica tuturor faptelor bune și ea călătorește odată cu omul de la nașterea lui și până la moarte.

Rugați-vă pentru preoți, rugați-vă unii pentru alții, rugați-vă pentru cei adormiți, aduceți-vă aminte de cei în suferință, de toți necăjiții și asupriții. Făcând așa ne vom asemăna magilor și păstorilor care au adus daruri Pruncului Iisus.

Pe lângă acestea să punem pe masa bunătăților și alte virtuți: blândețea, răbdarea, iertarea, post și milostenie, ca în clipa când Oaspetele cel mult așteptat va intra în casa noastră, în clipa când Îl vom primi prin Sfânta Împărtășanie pe Pruncul Iisus, El să Se odihnească în ieslea inimii noastre, să Se nască în noi, să-L vedem față către față, să cinăm cu El. În clipa aceea vom deveni o Biserică vie, trupul peșteră, mintea fecioară și vom putea cânta slavoslovii împreună cu îngerii.

De acum Fecioara și bătrânul Iosif au ajuns la Bethleem, sunt obosiți de pe cale. Clipa nașterii se apropie. Iosif trudit, în zadar bate din ușă în ușă, din poartă în poartă că nimeni nu-l primește. Afară este iarnă și peștera departe. Iată steaua începe să-și arate lumina pe cer ! Să mergem pe urmele luminii ei! Iată și magii din depărtări se pregătesc să aducă daruri din cele mai alese ! Să-i însoțim și noi la drum !

Să pășim mereu pe calea pocăinței, a rugăciunii și să-L dăruim și noi Domnului ce nu i-au dat evreii. Aceia i-au dat o iesle săracă și rece; noi să-L dăm inimile noastre pline de căldura dragostei, să deschidem inima noastră pentru El și să-L primim, să-L simțim în inima noastră cu toată dragostea !

El, Dumnezeu, înconjurat de oștile îngerești, de serafimi și heruvimi, S-a pogorât într-o peșteră săracă. În numele cui și pentru cine a venit? Credința noastră răspunde la această întrebare: „Pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire”.

Să plângem văzându-ne neputința noastră de a-L primi și de a-L slăvi, după datorie și după cum s-ar cădea. Să suspinăm că n-am putut face măcar ce au făcut înaintașii noștri care-L adorau plini de fapte bune și-i aduceau la iesle viața cea mai curată. Să ne cutremurăm de nemernicia noastră și să-L întâmpinăm cu umilință, dar și cu nădejde nestrămutată în mila și bunătatea Lui, căci dacă împărații și domnii pământului fac grațieri deținuților și greșiților țării și legii când li se naște un fiu dorit, cu mult mai mult Dumnezeu, Împăratul cerului și al pământului ne va grația pe noi osândiții, greșiții și călcătorii legii Lui, la nașterea Fiului Său, Iisus Hristos!

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Mielușelul lui Dumnezeu care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu, vino și în ieslea săracului meu suflet și luminează-l cu lumina strălucirii Tale, făcându-l locaș dumnezeiesc, ca să fiu cu Tine în toate zilele vieții mele în vecii vecilor. Amin.